

Посівам зернових колосових культур, особливо на ранніх стадіях їх розвитку, шкодять **злакові мухи**. Це численна група внутрішньо стеблових шкідників, найпоширенішими з яких є **гессенська, шведська, чорна пшенична мухи й опоміза пшенична**. Крім них, у Лісостепу й на Поліссі шкідливою є також **зеленоочка та озима мухи**.

Зимують у стадії личинки всередині пагонів озимих та диких злаків. Личинки виходять після відновлення вегетації, проникають всередину пагона, де виїдають конус росту й основу центрального листка, який жовтіє і засихає. Ці рослини виділяються характерним обшарпаним виглядом верхівок листків.

Виліт мух відбувається протягом першої половини квітня. В травні продовжуватиметься літ та шкодочинність фітофага. Небезпеку мухи становитимуть і для ярих культур, де розвиватиметься весняне покоління шкідників.

Найпоширенішими представниками злакових мух на Поліссі є гессенська та шведська мухи. При заселенні посівів личинками гессенської мухи у фазу виходу в трубку і стеблуння через пошкодження шкідником спостерігатиметься

колінчастість стебел, що ускладнюватиме збирання врожаю, яке супроводжуватиметься втратами, а в пошкодженому личинкою колосі розвиватиметься щупле зерно. Характерні

симптоми пошкодження рослин личинками шведської мухи з'являтимуться на 8-16 день від початку їх живлення. Ріст стебла призупинятиметься, центральний лист жовтітиме і пізніше набуде бурого кольору.

Яйця мухи відкладають в пазуху листків або за колеоптиле здебільшого пагонів пшениці або жита. Через 2—8 днів відроджуються личинки, які проникають всередину стебла до конуса росту або зародка колоса. Личинки заляльковуються у поверхневому шарі ґрунту, зрідка — всередині пошкодженого стебла.

За сприятливих для розвитку шкідників погодних умов та при порушенні технології вирощування зернових культур можуть виникати ситуації з масовим розповсюдженням шкодо чинних організмів. Заселеність посівних площ ними може варіювати від 14 до 17 %, пошкодженість рослин — від 1 до 3,5%. Разом з тим, зимуючі запаси цієї групи шкідників на полях завжди є достатніми.

Заходи захисту. Дотримання сівозмін, ізоляція ярих культур від озимих, оптимальні для зони строки сівби, вирощування сортів, відносно стійких до прихованостеблових шкідників. Лущення стерні, рання глибока зяблева оранка, знищення осередків пирію. Хімічні обробки рекомендується проводити лише в осередках масового розмноження або в разі потреби захисту особливо цінних посівів. При перевищенні економічного порогу шкодочинності в період сходів — куціння за наявності 30 – 50 мух на 100 помахів сачка або 5 – 10 %

пошкоджених стебел на початку масового льоту мух. Згідно Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні рекомендовано застосовувати такі інсектициди: Фастак ,КЕ 01-0,15г/л, Фьюрі в.е. 0,07-0,10 л/га, Нурел Д к.е. 0,7-1,0 г/л, Децис Люкс 25 ЕС 0,3-0,4 г/л, Енджіо 247 SC КС 0,18г/л.